

MAKTAB BOLALARIDA INGLIZ TILIDA O'QISH KO'NIKMALARINI
SHAKLLANTIRISH

Abdullayev G'ayrat Erkin o'g'li

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti,

Xorijiy til va adabiyoti yo'nalishi

1-bosqich magistiranti

Tel.: 99 891 39 19

E-mail: abdullayevgayrat820@gmail.com

Annotatsiya: O'zbekistonda hozirda yangi ta'lim tizimi tashkil etilmoqda. Ta'lim paradigmasi o'zgarib bormoqda va yangi o'quv dasturlari joriy etilmoqda. O'zbekiston ta'lim tizimi oldida turgan eng dolzarb masalalardan biri hamisha chet tillarini o'qitishda qo'llaniladigan metodlarni rivojlantirish, takomillashtirish va optimallashtirish zarurati bo'lib kelgan va shunday bo'lib qoladi. A2 darajasidagi o'quvchilarda o'qish ko'nikmalarini rivojlantirish tadqiqotchilar va pedagog-amaliyotchilarning jumladan bizning ham diqqatimizni jalb qiladi. Chet tilini o'rganish davr talabiga aylandi.

Kalit so'zlar: A2 darajasidagi o'quvchilar, o'qish malakasi, rivojlantirish, lug'at, ingliz tilini o'rganish, topshiriqlar, o'yinlar.

FORMATION OF ENGLISH READING SKILLS IN SCHOOL CHILDREN

Abstract: A new education system is currently being established in Uzbekistan. The educational paradigm is changing and new curricular are being introduced. One of the most urgent issues facing the educational system of Uzbekistan has always been and remains the need to develop, improve and optimize the methods used in teaching foreign languages. The development of reading skills in A2 level students attracts the attention of researchers and pedagogues-practitioners, including ours. Learning a foreign language has become the demand of the times.

Key words: A2 level students, reading skills, development, vocabulary, teaching English, tasks, games.

ФОРМИРОВАНИЕ НАВЫКОВ ЧТЕНИЯ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ У ШКОЛЬНИКОВ

Аннотация: В настоящее время в Узбекистане создается новая система образования. Образовательная парадигма меняется, вводятся новые учебные программы. Одной из наиболее актуальных проблем, стоящих перед системой образования Узбекистана, всегда была и остается необходимость развития, совершенствования и оптимизации методов, используемых в обучении иностранным языкам. Развитие навыков чтения у студентов уровня A2 привлекает внимание исследователей и педагогов-практиков, в том числе и наших. Изучение иностранного языка стало требованием времени.

Ключевые слова: студенты уровня A2, навыки чтения, развитие, словарный запас, обучение английскому языку, задания, игры.

Kirish. Maktab yoshidagi bolalarda ingliz tilini o'qish qobiliyatini oshirish uchun qiziqarli va interfaol resurslardan foydalanish juda muhimdir. O'qish jarayonini osonlashtirish uchun rasmlı kitoblar, interfaol o'yinlar va video materiallardan foydalanish maqsadga muvofiq bo'ladi.

Munozaralar va ijodiy yozish mashqlari ham bolalarni o'qishga undashda samarali yo'l bo'ladi. O'qish va yozish bo'yicha izchil amaliyot ularning so'z boyligini kengaytirishga va tilni tushunishga sezilarli hissa qo'shadi. Ularning qiziqishini saqlab qolish uchun doimiy ravishda yangi va jozibali materiallarni joriy etish muhimdir. Ingliz tili global kommunikatsiya vositasi bo'lib, uning ahamiyati har bir maktabda e'tiborga olinishi kerak. Maktab bolalarida ingliz tilida o'qish ko'nikmalarini shakllantirish jarayoni esa o'ziga xos yondashuvlarni talab etadi [2.39].

Tahlil. Bir qator olimlar ingliz tilida o'qish ko'nikmasini oshirish ko'nikmasi haqida juda ko'plab ilmiy izlanishlar olib borishgan. O'qishning ba'zi qismlarida e'tibor bilan matn va matn qismlariga ustunlik beriladi yolg'iz shakllantirish yoki shakl va ma'no o'rtasidagi munosabat uchun xizmat qiladi. Shu bilan birga, ayniqsa o'quvchi qobiliyatlari aniq matn xususiyatlariga e'tibor qaratish bilan bog'liq bo'lishi mumkin [1.21]. O'qish ko'nikmalarini shakllantirish uchun muntazam amaliyot juda muhimdir. Har kuni ma'lum vaqtni o'qishga ajratish, bolalarning o'zlari yoqtirgan kitoblarni o'qishlariga imkon berish zarur. Bu ularning so'z boyligini oshiradi va o'qish qobiliyatlarini mustahkamlashga yordam beradi. Yaxshi o'quvchi bo'lish uchun o'quvchilar o'z o'qishlari uchun maqsad qo'yishlari kerak shuning uchun yaxshi o'quvchilarning o'qishdan maqsadi bor. Tushunishni yaxshilash strategiyalaridan biri bashorat qilishdir [3.710]. O'qish ko'nikmalari til o'rganishning asosiy komponentlaridan biri bo'lib, bolalarda mustaqil o'rganish va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. O'qishdagi talaffuz va tovushlarni o'rgatish orqali o'qishni yaxshiroq tushunish imkonini berish. Rasm, video va qo'l bilan yozib chiqish kabi metodlar yordamida o'qish jarayonini qiziqarli qilish. Talabalarni matn mazmuni ustida o'ylashga, undagi asosiy g'oyalarni ajratib olishga o'rgatish. So'z boyligini oshirish: Lug'atni kengaytirish orqali o'qilgan matnni yaxshiroq tushunishga yordam berish. O'qilgan materiallarni takror o'qitish va ular bo'yicha qisqa savol-javoblar qilish. Interaktiv dasturlar va mobil ilovalardan foydalanish orqali o'qish jarayonini qiziqarli qilish. Ingliz tilidagi o'qilgan matnlardan kelib chiqib, grammatik tuzilishlar va yangi so'zlarni o'rganish. O'quvchilarni bir-birlari bilan muloqot qilish orqali o'qishni tushunish va matnni tahlil qilish ko'nikmalarini mustahkamlash. Sinov va testlar orqali o'quvchilarning o'qish ko'nikmalarini baholash va ularning rivojlanishini kuzatish. O'qilgan matn bo'yicha qisqa insho yoki xulosa yozish orqali o'qish ko'nikmasini yanada mustahkamlash. Bu yo'nalishdagi tadqiqotlar o'quvchilarning o'qish ko'nikmalarini qanday shakllantirish mumkinligini o'rganishga yordam beradi va o'qitish metodikasini yanada samarali qilishda muhim rol o'ynaydi.

Xulosa. Hozirgi jadallik bilan rivojlanib borayotgan davrda ingliz tilini o'rganish va o'rgatish davr talabi hisoblanadi. O'qish ko'nikmalarini rivojlantirish, har bir insonning shaxsiy va professional hayotida muhim rol o'ynaydi. Yuqoridagi strategiyalarni hayotingizga tatbiq etish orqali o'qish tajribangizni yanada boyitishingiz mumkin.

Adabiyotlar:

1. Ronald C. The English to speakers of other languages. 2021. 21p.
2. William G. T Reading in a Second Language Moving from Theory to Practice. 2020. 39p.
3. Hülya Küçüköğlü. Improving reading skills through effective reading strategies. 2012. 710p
4. Furkatov M.M. Methods of teaching foreign languages in a non-linguistic environment. Rostov-on-Don. 2021. 45p
5. www.pearsonlongman.com young learners. 17. <http://pandia.ru>